

14.2.2023

STM131:00/2021
VN/28917/2021**2023/2 HTP-JAOSTON KOKOUKSEN PÖYTÄKIRJA 14.2.2023**

Aika 14.2.2023 klo 13.05-15.20

Paikka: Teams-etäkokous

Läsnä

Sirkku Saarikoski	STM, puheenjohtaja
Satu Auno	Etelä-Suomen avi, jäsen
Riitta Työläjäarvi	SAK, jäsen
Piia Taxell	TTL, jäsen
Jenni Uljas	Teollisuusliitto, jäsen
Auli Rytivaara	EK, jäsen
Eliisa Irpola	Kemianteollisuus, jäsen
Anne Salomaa	EK, asiantuntija (klo 14 saakka)
Heikki Frilander	TTL, asiantuntija
Noora Pajukoski	STM, asiantuntija
Katja Danner	STM, asiantuntija
Tanja Ylitöyrä	STM, asiantuntijasihtööri

1. Kokouksen avaus ja asialistan hyväksyminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen. Asialistalle lisättiin uudet asiakohdat 4 ja 5, ja muiden kohtien numerointi siirtyi yhdellä eteenpäin.

2. Hyväksytään edellisen kokouksen pöytäkirja

Edellisen kokouksen pöytäkirja hyväksyttiin.

3. Lisääntymisterveysasetuksen uudistaminen

Danner esitteli lisääntymisterveysasetuksen perustelumuiutioluonnosta, jossa on mahdollisuuksien mukaan otettu huomioon jäsenten lähettämät kommentit. Yleisperustelujen osalta keskusteltiin siitä, miten HTP-arvot tulisi mainita perustelutekstissä. Ongelmana on, että ne eivät ole sitovia arvoja, mutta työnantajan on silti otettava ne huomioon työntekijöiden terveyden suojelemiseksi. Erityisen tärkeää tämä on raskaana olevien työntekijöiden kohdalla.

Säädöskohtaisten perustelujen kohdalla keskusteltiin 2 §:n perusteluista poistetusta kehotäristä. Osa olisi toivonut maininnan säilyttämistä. Todettiin, että se on poistettu, koska asiaa koskeva näyttö on heikkoa ja epämääräistä. Keskustelun lopputuloksena mainintaa ei lisätty tekstiin. Yötyötä koskevan 5 §:n kohdalla vilkasta keskustelua syntyi erityisesti siitä, kenen lääkärin lausunto tarvitaan tai on riittävä tilanteissa, joissa raskaana oleva henkilö ei voi jatkaa yötyössä terveydentilansa takia. Osa piti esimerkiksi raskauden tuntevan neuvolalääkärin lausuntoa riittävänä, osa katsoi työpaikan olosuhteet tuntevan työterveyslääkärin lausunnon olevan välttämätön. Yhtäältä ei pidetty resurssien käytön kannalta toivottavana, että useampi lääkäri joutuisi pohtimaan samaa asiaa. Todettiin, että kysymys on vaikea, eikä siitä päästy yksimielisyyteen. Pohdintaa jatketaan asetusta valmistelevien henkilöiden kesken ja asiaan palataan.

Keskusteltiin myös itse asetustekstin osalta siitä, miksi 2 §:n 3 kohdan biologisia tekijöitä koskevassa listassa ei ole covid-19-virusta. Puheenjohtaja kertoi, että listalta puuttuu muitakin mikrobeja, jotka voivat vaikuttaa äidin tilaan ja sitä kautta myös raskauteen. Tässä on tarkoitus listata tekijöitä, jotka vaikuttavat nimenomaan sikiöön.

4. Valtioneuvoston asetus sairausvakuutuslain täytäntöönpanosta (1335/2004), 2 §

Pajukoski kertoi, että SVO:n kanssa on käyty keskustelua sairausvakuutuslain täytäntöönpanoasetuksesta. Kun asetusta on lähdetty uudistamaan, on todettu, että vaarojen arviointia koskevan 2 §:n antaminen sairausvakuutuslain nojalla on erikoinen ratkaisu ja pykälä on muutenkin tässä asetuksessa erikoisessa yhteydessä. Pykälää harkitaan poistettavaksi. On pyritty selvittämään, jaisikö lainsäädäntöön työsuojelun kannalta aukkoja, jos pykälä poistettaisiin, ja tässä yhteydessä ei tunnistettu vakavia aukkoja. Hän pyysi jäseniä perehtymään asiaan ja kertomaan seuraavassa kokouksessa onko jotakin, joka pitäisi ottaa huomioon. Keskusteltiin. Asiaan palataan seuraavassa kokouksessa.

5. Komission direktiiviehdotus lyijyn ja di-isosyanaattien raja-arvoista

Puheenjohtaja kertoi, että komissio on julkaissut direktiiviehdotuksen lyijyn ja di-isosyanaattien raja-arvoista, mutta julkaisematta olivat jääneet direktiivin liitteet, joissa yksityiskohdat olisivat. Di-isosyanaattien raja-arvoilla on kolmikantainen hyväksyntä. TTL:n mittaustuloksissa esitetyn raja-arvon ylityksiä tulee lähinnä käytettäessä HDI-trimeerejä autojen ruiskumaalauksessa. Autoruiskumaalauksessa käytetään kuitenkin suojaimeja, jolloin työntekijät eivät todellisuudessa altistu. Aineista lyijy on hankalampi, ja siitä on erilaisia näkemyksiä. Komission esittämän lyijyn ilmapitoisuuden arvon ylitti TTL:n mittauksista 6 %, ja näissä tilanteissa pitäisi tehdä jotakin toimenpiteitä altistumisen vähentämiseksi. Komissio on ottanut veren lyijypitoisuuden osalta raja-arvoehdotuksensa pohjaksi RAC:n näkemyksen, joka suojaa kaikkia muita työntekijöitä paitsi raskaana olevia ja hedelmällisessä iässä olevia naisia. Kaikkien työntekijöiden osalta 5 % mittaustuloksista ylittää komission esittämän veren lyijypitoisuuden raja-arvon. Hedelmällisessä iässä olevien naispuolisten työntekijäryhmien osalta esitetään, ettei altistuminen saisi ylittää altistumattoman väestön viitearvoa. Lyijy kertyy luustoon, ja vaikka henkilö lopettaisi lyijytyön, lyijyä vapautuu luusta mahdollisen myöhemmän raskauden aikana.

Ongelma on mitä tehdään tilanteelle, jos hedelmällisessä iässä oleville edellytetään alhaisempaa altistumistasoa? Hedelmällisessä iässä olevaa henkilöä halutaan suojella, mutta toisaalta tällainen ihminen ei voisi tehdä lyijytyötä, mikä olisi syrjivää. EU:n työntekijäpuoli on esittänyt, että pudotetaan raja-arvo kaikkien osalta samalle tasolle, joka suojaisi myös naisia/sikiötä, mutta se tarkoittaisi, ettei lyijytyötä pystyttäisi käytännössä tekemään. Lyijystä ei kuitenkaan olla pääsemässä eroon, vaan sitä tarvitaan edelleen mm. akkuteollisuudessa.

Sovittiin, että Taxell selvittää tietoja altistuneista.

6. Asbestidirektiivi; Parlamentin raporttiluonnos

Ei käsitelty.

7. EU:n riskiperusteinen lähestymistapa karsinogeenien raja-arvojen asettamisessa (Risk-based Approach)

Ei käsitelty.

8. Valtioneuvoston päätös lyijytyöstä (1154/1993)

Ei käsitelty.

9. Muut asiat

Ei ollut.

10. Seuraavat kokoukset

Seuraava kokous pidetään to 2.3. klo 12-14.

11. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15.20.

Sirkku Saarikoski

puheenjohtaja

Tanja Ylitöyrä

sihteeri